

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 53.

Sobota 2. julija 1927.

Leto II.

Letošnje volitve in delavski razred.

Letošnje volitve nas postavljajo še prav posebno pred vprašanje: Ali naj ostanemo po 11. septembru še vedno brez lastnega zastopstva v parlamentu? Kajti nobenega dvoma ni več, da se sleherni delavec zaveda, da se nam je ta štiri leta, odkar nimamo svojih poslancev v parlamentu, godilo slabše in slabše, da smo ta čas izgubili marsikatero pravico in ugodnost, ki smo si jo bili priborili prej, dokler smo imeli svoje zastopnike v narod. skupščini.

Uverjeni smo, da bo naše delavstvo pokazalo pri teh volitvah, da noče več služiti meščanskim strankam, da noče več služiti reakciji in izkoriščevalcem, in da bo to pokazalo s tem, da bo oddalo svoje glasove socialističnim kandidatom.

Kajti to je baš nepojmljivo, da glasujejo namreč delavci sami za svoje sovražnike, za razredne tlačitelje in roparje. Saj ne bo vendar nihče trdil, da ni v naši državi dovolj delavskih volilcev. Če štejemo samo one delavce, ki so zavarovani pri okrožnem zavarovalnem uradu, najdemo lepo polmilijonsko število proletarcev, ki bi morali vsaj pri volitvah v nar. skupščino glasovati tako, kakor to odgovarja njihovim interesom, in ne kakor to odgovarja interesom buržuazije.

Pa se na žalost dogaja prepogostoma, da delavci glasujejo za kapitalistične stranke — in da se ti delavski volilci niti to ne vprašajo, ali glasujejo tudi kapitalisti za delavske stranke?

Kapitalisti, in vse, kar se prišteva vladajočim slojem, ne glasuje nikoli za proletarske kandidate — delavstvo, ki vsled delovanja teh strank, strada in propada, je pa še vedno politično tako neverjetno slepo, da izroča svoje glasove in s tem svoja prava — svojim krvnikom!

To, kar se tiče politično nezavednega delavstva — politično nezavedno delavstvo pa zopet precenjuje tako močno vse možnosti svoje je tako odpornosti in poštrevnosti, da si dovoljuje že nekaj let luksuz razcepa, luksuz medsebojne borbe za česče zgolj abstraktna doktrinarna vprašanja — medtem ko gre življenje svojo pot in bi bilo treba končno delati tudi praktično za ogrožene dnevne potrebe delavstva in svojih lastnih zavednih privržencev, ki bodo sicer tudi sami omahnili, ker se tudi odpornost in vztrajnost najbolj zavednih polagoma izčrpa. Ta zavedni del razrednega delavstva iz te in one fronte se mora končno združiti, da obrne vse skupne sile proti buržuaziji, proti državnim reakciji in družabni eksploataciji. Kajti ako ne ubranimo delavstva propasti v tem najtežjem času — čemu vse naše borbe, čemu tudi vsi naši medsebojni boji — saj mora spričo razmer, kakor nam jih pripravljajo režim, izumreti vsako gibanje in propasti sleherni delavec!

Dvigniti moramo zavest delavstva in pokazati širokim masam, da jim moremo le mi pomagati iz bednih sedanjih razmer.

Zato je treba združiti najprej zavedne sile proletariata, da potegnejo za seboj speče in dezorientirane. — In ne samo speče in dezorientirane delavce, nego tudi prevarane in dezorientirane kmete, ki tudi propadajo in težko čakajo na svojo rešitev.

11. september mora napraviti kraj obotavljanju in sterilnosti. — Združiti se mora delavstvo, da postane politično spet aktivno. Stranka mas smo, nam pripadajo delovne mase in ne kapitalističnim strankam. Priborimo s skupnimi močmi te delovne mase spet zase in zmagali smo!

Volilni poziv ljubljanskega oblastnega odbora SSJ in Zedinjenja.

Socialistična stranka Jugoslavije, oblastna organizacija ljubljanska in skupina Zedinjenje sta, uvažujoč škodljivo politično neenotnost delavskega pokreta, ustvarili že lani skupni akcijski odbor, z namenom, da skupno vodita politični razredni boj in širita med delavstvom socialistično spoznanje v svrhu stabilizacije enotnega delavskega pokreta.

Razveseljeni so dosedanja uspehi, kar dokazuje, da sledita SSJ in Zedinjenje volji razredno zavednega socialističnega proletariata, zlasti v tem času, ko nekateri odklanjajo enotnost političnega pokreta in še dalje razbijajo solidarnost delavstva s tem, da blatijo delavske organizacije in delavske zaupnike.

Akcijski odbor SSJ in skupina »Zedinjenje« povdarjata, da SSJ, kakor tudi Zedinjenje zahtevata čisti razredni boj in enotnost marksističnega pokreta, ki naj se vodi z nesebičnim namenom, da se okrepi politična sila razrednega delavstva in usmeri pokret v duhu razrednega boja.

Z ozirom na to nastopita Socialistična stranka in skupina Zedinjenje tudi pri prihodnjih volitvah v narodno skupščino skupaj, da s tem čim krepkeje podpreta stremljenje delavstva po enotnosti pokreta, ne odklanjajoč soderuge, ki žele to.

Socialistična stranka in Zedinjenje hočeta vršiti, to nalogo do njih popolne konsolidacije in se med seboj obvezujeta, iskreno in sporazumno sodelovati pri vseh akcijah, ki kakorkoli pospešujejo uresničanje tega cilja, bodisi v pogledu programatičnih, taktičnih ali organizacijskih vprašanj.

Akcijski odbor priporoča zaradi tega organizacijam SSJ, Zedinjenju in sodrugom, ki iskreno žele konsolidacijo delavskega političnega pokreta, da to delo podpro, zavračajo pa vsakršni poizkus, započeto delo kakorkoli ovirati.

Sodrug! Volitve v narod. skupščino so razpisane. Ali hočete, da ostanete proletariati v Jugoslaviji tudi v bodoče brez zastopnikov v narodni skupščini? Sedaj je čas, da si izvolimo svoje lastno zastopstvo v parlament. To dosežemo samo, če skupno in enotno nastopimo. Vsaka cepitev naših vrst bi bila očiten dokaz naše slabosti in nezavednosti.

Samo združeni bomo zmagali!
Zato na delo za enotno listo!

V Ljubljani, 22. VI. 1927.

Akcijski odbor SSJ in »Zedinjenja«.

**Zbirajte zabojni sklad
proti klerikalizmu!**

VI. Mednarodni zadružni dan.

Zadružni dan, ko se zbirajo drugi drugi celega sveta na skupščinah, sprevodih itd., da vzajemno manifestirajo zadružno misel, da protestirajo proti vsemu zlu, ki jim ga nalaga sedanji krivični družabni red ter zahtevajo njega izpremenitev, se vrši letos v soboto in nedeljo, dne 2. in 3. julija t. l.

Zadružni dan je duševna vez med zadrugarji brez razlike plemena, polti, veroizpovedanja in jih druži v enoto, ki jo preveva duh bratstva in socialne pravičnosti.

Na Zadružni dan naj zlasti naše delavske zadruge protestirajo: proti njih zapostavljanju od državnih oblasti;

proti carinam, davkom in monopolom, ki podražujejo življenske potrebe ter s tem onemogočajo že tako bedno življenje delavstva in proti odpravi zaščite stanovanjskih najemnikov ter zahtevajo:

da se davki izenačijo, carine odpravijo ter da se delavskih zadrug ne zapostavlja;

da se uvede zavarovanje za onemoglo, za starost ter brezposelnost;

da se uvede splošna enaka in direktna volilna pravica v vse skupščine za vse osebe brez razlike spola ter stanu in to tako aktivna kot pasivna.

Ta dan naj vse delavske zadruge brez razlike strank itd. zajedno proslave ter s tem manifestirajo enotnost delavskega zadružništva v Jugoslaviji.

Mavrična barva je naš simbol, naša parola pa bodi: Naprej in združeni v boj za uspostavljenje civilizacije na podlagi zadružnega vzajemnega sodelovanja in svetovnega miru.

Živel Mednarodni zadružni dan!
Živelo enotno in zavedno delavsko zadrugarstvo v Jugoslaviji kakor po vsem svetu!

Živela Mednarodna zadružna zveza!

Zveza gospodarskih zadrug
v Jugoslaviji v Ljubljani.

Praznovanje zadružnega dneva v Ljubljani v nedeljo 3. julija.

Letos poteka že šesto leto odkar je naša 50milijonska zadružna internacionala v Londonu odredila vsakoletno praznovanje zadružnega dneva. V smislu direktiv te »Mednarodne zadružne zveze« se ima praznovati ta dan na način, da se pridobi zadružni ideji novih borcev, za pravičnejšo uredbo vsega gospodarstva.

Konzumno društvo za Slovenijo v Ljubljani v sporazumu z ostalimi delavskimi zadrugami ter s sodelovanjem Zveze delavskih žena in deklet praznuje ta veliki zadružni praznik na sledeči način:

Na predvečer 2. julija prirede posamezne zadruge in podružnice slavnostne seje svojih odborov in zaupnikov.

V nedeljo 3. julija: Popoldne ob 1. uri zbirališče vseh zadružnikov in ostalih prijateljev zadružništva pred Zadružnim domom v Šiški (Žibertova ulica). — Ob 2. uri odhod na zadružno gozdno posestvo v Mostec

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana, Poljanska c. 12, poštni pr. 104.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2/25 D. Pri večjem številu objav popust.

Kino Apolo. V petek, soboto in nedeljo:
Vsedelavski izlet v Ljubljani
ena vesela dvodejanka in krasna indijska drama
„Hrabro srce“

(Wörishofen), kjer se vrši po prihodnosti zadružno predavanje, po predavanju zadružna zabava.

V slučaju slabega vremena izlet v Mostec odpade. Vrši se pa predavanje za Ljubljano-Vodmat in Šiško v Zadružnem domu v Šiški ob 3. uri popoldne. Za Vič-Glince se vrši predavanje v Zadružnem domu na Viču ob isti uri.

Konzumno društvo za Slovenijo,
r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Proslava zadružnega dneva v Mariboru.

V ponedeljek, dne 4. julija ob pol 20. uri se bo vršila v Ljudskem domu slovesna proslava Mednarodnega zadružnega dneva. Na to proslavo so povabljeni vse gospodarske, strokovne in politične delavske organizacije.

Amerikanci in Rusi v Ženevi.

Ruski sovjetski delegat Sokolnikov je na mednarodni gospodarski konferenci dejal, da mednarodni privatni trusti ne prinesejo zaželenega socialnega in ekonomskega miru. Edinole organizacija sveta na temelju socialističnih principov more prnesti mir. Sovjeti pa nimajo nič proti temu, ako se začasno organizira sistem mednarodnih kreditov.

V teku razprave se je Sokolnikov zapletel v debato z ameriškim delegatom Roland W. Boydenom. Boyden je dejal, da Amerikance veseli, da dela Rusija socialistične eksperimente, namesto Amerike. Rusom nihče ne brani, da se bavijo s tem eksperimentom, in če se jim obnese, dobijo priznanje. Medtem pa zapadne evropske dežele vsekakor ostanejo pri kapitalističnem sistemu, dasi jih zanima, ker boljševiki poskušajo narediti rusko ljudstvo srečno na nov način.

Francoski delegat in znani finančnik Loucheur je pozval ruske delegate na javno debato glede primerjalne vrednosti sovjetskega in kapitalističnega sistema. Valerijan obolenskijski O-sinskijski, vodja ruske delegacije, je poziv sprejel.

Agrarna komisija konference je izdelala resolucijo v prid kmetskim zadružnim oružanjem. V resoluciji je rečeno, da bodo kmetska kooperativna društva povečala svojo koristnost, če pomnože svoje odnose s zadrugami konzumentov, ker na ta način lahko izpodrinejo prekupevalce, ki stoje med pridelovalcem in odjemalcem ter poberejo največ dobička. Ameriški delegatje se zanimajo za to resolucijo.

Komercialna komisija je sprejela resolucijo za »povratak prave svobode v mednarodni trgovini« in naglašala, da omejevanje uvoza in izvoza škoduje vsem deželam.

*Osvežiš s kopeljo telo si mlado,
še bolje pa s „CLIO“
šumečo limonado.*

Nove zmage kitajskih revolucionarjev.

Poročila iz Hankova javljajo, da je general Feng Juhsiang, ki sodeluje z armadami hankovske radikalne vlade, zdrobil čete militaristov Vupej-fuja in Čangtsolina v severnem delu province Honan in okupiral tri mesta, med temi tudi Čengčav, ki je važno železniško središče med Hankovom in Pekingom.

Iz Kankinga pa poročajo, da so kantonske čete generala Kajčeka okupirale Pengpu ob železnici Tientsin-Pukov in Jangjav ob Velikem kanalu.

Kuomintangska vlada poroča nadalje, da je general Tangtsenši, poveljnik kitajskih ljudskih čet, okupiral Siping ob reki Hungho v provinci Honan. Dalje so te čete osvojile Šangtsai in ujele 500 mož sovražne armade ter uplenile 10 topov, 20 strojnic in 20.000 nabojev. Izgube znašajo 700 mož. Prednje straže so že dosegle Čavkaikov in prodirajo proti Kaifengu v smeri Pekinga.

Mezde nemških strojnikov in kurjačev. Strojniki in kurjači, ki delajo na ladjah na nemških jezerih in rekah, so si priborili znatno povišanje mezd. Mednarodna delavska transportna federacija poroča, da so sklenili strojniki in kurjači novo pogodbo. Mezda se je povišala tudi hamburškimi transportnim delavcem, ki delajo na tramvajih, nadulčnih in podulčnih železnicah. Belgijska unija transportnih delavcev se pogaja za osem in štirideset ur dela v tednu. V tej organizaciji so organizirani tudi mornarji.

Kitajski delavci nočejo več delati zastonj.

Mornarska unija ob Pacifiku poroča, da so minuli časi, ko so Kitajci delali skoraj zastonj, in da se ameriški parobrodni družbi ki vozi v Orijent, ne zdi več varno, zaposliti kitajske mornarje na ladjah, ki prevažajo ameriške oborožene sile na Kitajsko.

Dollarjeva parobrodna družba je kupila precejšnje število vladnih trgovskih ladij po zelo nizki ceni. Na teh ladjah je imela kitajske mornarje. Zdaj je pa ta družba napravila patritotično potezo in ponudila te ladje v najem kot vladne transportne ladje za prevažanje vojakov in vojniš potrebščin. Prva ladja, ki je bila izpremenjena v transportno ladjo, je bil parnik »President Grant«. Ali preden je parnik odplul iz San Francisca, so morali Kantonci s parnika, ki so tvorili del njegovega moštva.

Dokler so bili Kitajci ponižni in pohlevni in so delali skoraj zastonj, so bili vedno dobro došli Dollarjevi družbi. Zdaj pa parobrodna družba

ne zaupa več Kitajcem, ki so privrženci narodne kitajske stranke. Družba se namreč boji, da so kantonski mornarji člani Kantonske unije mornarjev in da ne bodo hoteli delati samo za perišče riža, kakor doslej.

Tridesetletnica razredne organizacije.

Pekovska organizacija bo proslavila v soboto zvečer tridesetletnico svojega obstoja. Redek jubilej je to — za to pa toliko bolj zgovoren in pomemben. Pred tridesetimi leti so se zbrali prvi zavedni marnarski peki — prvi med njimi so dr. Alojz Ceh in njegov brat Karl — da si postavijo svojo borbeno razredno organizacijo. Zbrali so se v dobi temne reakcije, v dobi, ko je bil socialist v očeh oblasti in zaslepljene javnosti podoba Antikrista, ki ga je treba preganjati in iztrebljati. Zbrali so se v dobi, ko so bili delavsko pravo, delavsko varstvo, delavska zakonodaja, delavske plače in delavski urnik taki, kakor v srednjeveških časih cehovstva in še hujše. Malo jih je bilo, ki so imeli v takih razmerah pogum, nastopiti in utrniti vzlic vsemu in proti vsem pot organizaciji, pot razredni borbi. Toda ta pogumna prva četa je znala tudi vztrajati, vztrajati proti persekucijam, in, kar je najstrašnejše, proti bojkotu delodajalcev, ki so mislili, da bodo ukrotili zavedne delavce, ako jim bodo odrekli delo in zaslužek. Delavci so pa bili bolj značajni kot delodajalci, vztrajali so, štrajkali, dokler niso uveljavili organizacije in delavske zahteve, plače in urnik in zaščitno zakonodajo za to, tedaj najbolj zapostavljeno delavsko kategorijo. In zmagali so.

Danes gleda pekovska organizacija s ponosom nazaj v čase prvih početkov pa vse do danes, na vso ogromno delo in ogromne borbe, ki so rodile bolj človeški zaslužek, osemurni delovnik, socialno politiko — in ž njo vred gledajo lahko s ponosom v to našo aktivno preteklost vse naše organizacije. Dolga in težka je bila pot, toda uspešna.

Te proslave imajo velik pomen baš v tem, da nas opominjajo, da ni bilo naše delo in delo naših organizacij zastonj, da vse, kar imamo, je delo naše, in da je treba po poti naših organizacij naprej.

Tridesetletnici pekovske organizacije čestitamo tudi v imenu »Delavske Politike«, naslednici vseh onih naših listov, ki so stali ves ta čas našim organizacijam ob strani. In čestitamo obenem s tem sodrugoma Čeh in vsem, ki so v tem velikem delu vztrajali in zmagali.

Zbirajte za tiskovni sklad!

PAVEL DOROHOV:

Prvi koraki.

(Odlomek iz romana »Golgota«. Prevedel I. V.)

Murin pogleda v odkrit obraz Ivana Aleksandroviča in reče trdo:

»In če bi bilo to res?«

Lomov je molče stisnil roko Muriginu. Nobene besede nista več spregovorila.

Drugo jutro je stopil Lomov v sobo Murigina. »Mislim, sodrug Murigin, da bi bilo bolje, da ženi Kiseljova sporočimo prihod njenega moža. Kruto je, pustiti jo trpeti, ko pa se ji tako lahko pomaga.«

Tudi jaz mislim, da bi to trebalo storiti. Ali kako? K nji seveda ni priporočljivo za iti. Svidenje na kakšnem drugem mestu je težko urediti.«

»Bom ga uredil.«

»In če je pod nadzorstvom?«

»Vprašam jo, Ako je tako, je gotovo zapazila.« Ivan Aleksandrovič je šel zvečer k Nataši.

»Moram govoriti z vami.«

Nataša prebledi.

»Kaj je? Ali ste kaj zvedeli?«

Lomov molče pokaže na Miška.

»Mogoče greste nekoliko z mano?«

Razumela je, da ni mogoče govoriti v prisotnosti Miška. Obledela se in grez njim na ulico. Molče korakata. Ona trepeta po vsem telesu, vtika roke v muf in si jih ne more ogreti.

»Poslušam.«

»Nekdo vas želi videti. Pozna vas.«

Obstoji zamišljeno. Pogleda ga nezaupno po strani. Nje, spremljevalec je simpatičnega obraza. Komaj drugič ga vidi. Niti ne ve, kako se piše. Prvičkrat ji je prinesel denar. Kam jo vodi? Ali n' kakšna past?

»Dobro. Verujem vam. Pojdimo!«

Prišedši domov, odpre Ivan Aleksandrovič vrata v Muriginovo sobo.

»Tukaj! Vstopite!«

Ona prestopi prag. Gladko obrt mož se vzdigne in ji gre naproti razprostrtim rok.

»Nataša!«

»Mitja, Mitja!«

Krepko ga objame in se s celim telesom privije k njemu. Smeje se in plače.

»Mitja, Mitja, moj ljubljani Mitja!«

Vodi jo k divanu, boža ji nežno lase in gleda njen blede obraz. Kako je shujšala! Globoke, vpadle oči se zdijo še večje. Pod očmi široki, brni krogi.

»Nataša, ubogo moje dekle, kako izgledaš izmučeno!«

»Ah, kaj jaz . . . To ni nič . . . Ali ti, ti živiš . . . Mitja, Mitja!«

Dogovorita se, da se najmeta v kinu.

On počaka, dokler Nataša ne stopi k blagajni, da nupi karto. On ji sledi in sede kolikor mogoče blizu nje.

Miška govori glasno, slokuje napise in ne sluti, da sedi oče tri korake od njega. Nekajkrat se polasti Murigina neodoljiva želja, da pritisne mladca na se. Napora ga je stalo, da tega ni naredil.

Dnevne novice.

Opozorjamo vse naše p. n. naročnike, da smo današnji številki priložili poštne položnice ter prosimo vse one, ki so z naročnino v zastanku, da isto takoj poravnajo! — Oni, ki so naročnino že poravnali, pa naj shranijo položnice za prihodnjico.

Proti izvolitvi guštanj. župana, s. Juha, se je dosti intrigiralo, spletkarilo in natolcevalo. Našim odličnim nasprotnikom ni prav, da je večina v guštanski občini delavska, in če že ne morejo prelomiti zakon in ljudsko voljo, zakaj ne bi skušali vsaj onemogočiti izvolitev župana. To vendar ne gre v glavo naši ljudski stranki, da bi županov delavski občini delavec. In zato, ajdi, piši, interveniraj, pritiskaj kljuko, natolcuji, ugovarjaj, da vsaj župan ne bo potrjen. Toda to drži le nekaj časa, končno je pa le treba nekaj ukreniti, in ker se izkaže, da ugovori ne drže, in da je tudi zakon tukaj in da ta zakon ne more služiti vedno in vedno le gospodom — se mora potrditi župana, kakor ga hoče delavska občinska večina — in intriganti morajo obmolkniti. Sodrug Juh bo kot guštanski župan storil za delavsko občino več, kot vsi klerikanci in drugi nasprotniki in to bo najboljši odgovor vsem, ki bi radi, da bi guštanski občinski svet kulukaril ljudskim neprijateljem.

Delavska telovadna enota v Mariboru je priredila v nedeljo, dne 26. junija, v pobreškem gozdu tekmovalni gozdni tek, ki se ga je udeležilo 30 članov-tekmovalcev in precejšnje število sodrugov, ki so jih spremljali. Pridružila se je tudi večja skupina društva »Detoljub«, tako da se je precejšnja povorka mladine odpravila ob lepem popoldnevu ven v prosto naravo, prepevajoč pesmi. Tek sam je pokazal dober uspeh: tekli so malčki do 7 let 300 metrov v 2 min. 45 sek., prva Urbančičeva. Deklice, 400 metrov v 1 min. 36 s., prva Korenova. Dečki, 500 metrov, v 2 min. 45 sek., prvi Špindler. Naraščajniki, 1200 metrov, v 5 min. 50 sek., prvi Kalin. Telovadkinje, 1200 metrov v 6 min., prva Čačutova. Telovadci, 2400 metrov v 9 min. 30 sek., prvi Beigott. Prve mu in drugemu zmagovalcu vsake skupine so se razdelila primerna darila. Do solnčnega zatona so se potem igrale na gozdni ledini različne telovadne in športne igre, nakar je mladina veselo razporežena in od solnca ožgana, prepevajoč, odkorkala proti mestu. Tako je prav! Naši mladini je treba telesnih vaj, zrak in solnca, in vsak prosti dan naj bi v to porabila. Zelo radi bi se bili udeležili tudi Olimpijade v Pragi, a žal nam sredstva ne dopuščajo.

VII. mednarodni ljubljanski vzorčni velesejem, ki se vrši od 2. do 11. julija t. l. v Ljubljani, je najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava v naši državi. Obiskovalci imajo tukaj največjo izbiro vsakovrstnih industrijskih in obrtnih izdelkov ter najboljši pregled za nakup od prvovrstnih in solidnih tvrdk. Vsled velike konkurence so cene zelo umerjene. Na podlagi sejske legitimacije, ki se prodaja po vseh denarnih zavodih po 30 Din, se ima pravico do polovične voznišne po železnici in parobrodih. V zvezi z obiskom velesejma si ogledajte prirodne krasote divne Slovenije.

Posebne vozne ugodnosti za obiskovalce letošnjega velesejma od 2. do 11. julija: Ministrstvo za železnice je naknadno dovolilo, da velja polovična vožnja na osebnih in brzovlakih za obiskovalce velesejma pri dopotovanju že od 28. junija in do 11. julija, pri odpotovanju iz Ljubljane pa od 2. do 15. julija.

Italijanski generalni konzulat v Ljubljani javlja: Da se prepreči, kolikor je to mogoče, predolgo čakanje publike v pisarni konzulata, se je odredilo, da se bo odslej izdajalo proslcem vizum za vstop v kraljevino Italijo le proti pismini prošnji na za to določeni tiskovini, naslovljeni na kr. konzulat, katero je izpolniti in podpisati v dveh izvodih. Tiskovine je zahtevati ustmeno ali pisмено v pisarni kr. generalnega konzulata. Razum nujnih slučajev, katerih nujnost je treba dokazati, se bodo vročili potni listi proslcem šele naslednji dan, ko so bili predloženi pisarni kr. generalnega konzulata.

Ne v potu svojega obraza, ampak s pomočjo moderne znanosti perli svoje perilo! Peri perilo ne da pereš. »Radion« pere sam, pa radi tega še danes kupi en zavitek! Ne škodi perilu.

Delavske radio-postaje v Ameriki.

Ameriški sodrugi se pogajajo za nakup močne radio-postaje, ki bo pod kontrolo delavcev. Tako naznanjajo sodrugi, katerim je bila poverjena uprava sklada za Debsovo spominsko radio-postajo, da se tako trajno ohrani spomin Evgena Debsa. Ker se nakup izvrši, bo postaja nosila ime WDEBS in postane najbrž najvažnejši člen v verigi delavskih radio-postaj, ki bodo zvezane križem Amerike, tako da bo hkratu lahko več milijonov poslušalcev poslušalo govore, ki bodo oddani z ene ali druge delavske radiopostaje.

Po izjavi Norman Thomasa, predsednika spominskega sklada, ki se trudi nabrati 250.000 dolarjev, bodo s te postaje govoril lahko predstavniki vseh naprednih gibanj in idej in

Nataša je včasih šla s sinom na sprehod. H koncu sprehoda sta prišla nehote po ulici, kjer stanuje Murigin.

Miška protestira. Ljubil je hoditi po glavni ulici ter gledati v izložnih oknah izpostavljene podobe.

»Mati, zakaj gremo tod? Kaj hočete tu?«

»Ali ne vseeno, Miška, kje se sprehajamo?«

Ravno hiši nasproti, v kateri stanuje Murigin, je pred majhno hišico stala klopica.

»Miška, si utrujen?«

»Ne, prav nič.«

»Ali jaz sem zelo utrujena — nekoliko si odpočijmo.«

Sedaj na klop. Murigin je znal, v kateri čas se sprehajajo. Stopil je k oknu in dolgo opazoval ženo in sina. Včasih ne vzdrži in gre na ulico. Tedaj Nataša vstane in gre dalje. Murigin jima sledi na drugi strani ulice. Poslušaj, kako Miška glasno čita napise. Mati obstoji in pokaže na tablo na drugi strani ulice:

»Miška, ali znaš čitati napis na tisti tabli?«

»Znam.«

Miška se obrne na drugo stran ulice in jame čitati.

Sedaj lahko vidi Murigin obraz svojega sina.

Ivan Aleksandrovič, ali poznate tu koga iz boljševikov?«

»Enega poznam. V našem obratu služi — Hlebnikov.«

»Boljševik?«

»Boljševik. Poznam ga dobro. Ni od tod. Prišel je iz Tomska. Tam sem ga nekajkrat videl.«

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

RAZUMNA MICA

pomagali bodo vsakemu prizadevanju za izboljšanje delavskega položaja. odbor, izbran iz vseh naprednih struj, bo porok, da ne pride postaja nikdar v roke nasprotnikov.

Od vseh strani se odobrava ta projekt. Profesor Robert Morss Lovett, ki poučuje angleščino na čikaški univerzi in ki je v odboru zaupnikov, se je izrazil, da ni mogoče postaviti boljšega spomenika človeku, ki se je vse svoje življenje boril za svobodo govora, baš, da se ustanovi podjetje, s katerim bo mogoče prosvetne govore razširjati po vsej deželi.

Kultura.

Grafična razstava v mali kazinski dvorani v Mariboru, ki je bila zaključena 19. junija, je nudila zelo lep pregled o razvoju »črne umetnosti« v Mariboru. Razstavile so: Mariborska tiskarna veliko število svojih umetniških lepakov, etiket in vzorcev. Ljudska tiskarna se je odlikovala z največjim številom knjig, ki jih je tiskala in ki pričajo o njeni solidni in lični proizvodnji. Grafična šola se je predstavila s svojimi povsem modernimi risbami, načrti in osnutki, od katerih so bili nekateri naravnost mojstrsko zamišljeni. Pred vsem je omeniti med njimi Bračnuve risbe. Tvrdba »Ažbe« je razstavila izdelke svoje tiskarne, predvsem svoje umetniške razglednice. Knjigoveške vzorce so razstavile Cirilova tiskarna, Mariborska tiskarna in A. Platzer. Med temi se je zlasti odlikovala Cirilova tiskarna s svojo lično in solidno izdelavo; nekatere razstavljene vezave so bile luksuzne in pričajo, da je tudi v tej stroki doma umetnost, nad katero ima vsak bibliofil največje veselje. Tudi v galanterijski stroki kaže to podjetje spretne roke. Tudi Platzerjevi izdelki so vse hvale vredni. — Obisk je bil dovoljen.

Maribor.

Ljubljanski delavski zlet v filmu se prikazuje te dni v Apolo kinu. Zanimiv bo zlasti za udeležence in nič manj tudi za ostalo občinstvo. Opozorjamo na oglas.

Na zadnji občinski seji se je med drugim razpravljalo zopet o gradbi nove ljudske in meščanske šole za magdalensko predmestje, katero ima naš občinski blok že dolgo časa v svojem programu samo za dekoracijo. Do gradbe seveda ne pride, ker ima meščanska gospoda sto izgovorov. Zato ne vemo, čemu se postavljajo take stvari sploh na dnevni red, ako se nima namena jih niti za pedenji spravi naprej. Novo šolsko poslopje, v katerem bi imeli obe šoli prostor, je proračunano na 6 milijonov dinarjev, k čemur pa bi naj okoliške občine prispevale eno

četrtino, ker pohaja iz okolice nad 400 otrok meščansko šolo v mestu. Ker pa se okoliške občine iz nerazumljivega nepojmovanja nočejo odzvati, da bi prispevale svoj obul, zato se postavlja naša mestna gospoda na prav enostavno, komodno, četudi reakcionarno stališče: za okoliške otroke se naj uvede enostavno zopet šolnina, dasi je po ustavi odpravljena. Kar po 500 Din bi se naj plačalo za posameznega otroka letno! Da se socialistična stranka s tem ne strinja, je dovolj jasno povedal obč. svetnik sodrug Petejan in to že ponovno. Že v finančnem odseku je sodrug Bahun naglasil, da to ne bo šlo, ker mi stojimo že od nekdaj na stališču, da bodi šola prosta in vsakomur pristopna. Ker sicer bi prišli zopet tja, kjer smo bili: da bi se mogli izobraževati le otroci posedujočih slojev. Samo ob sebi pa se razume, da bodo morale končno občine prispevati za šolske potrebe. To zahteva naš program. Zato bo treba z občini spregovoriti pametno besedo. Nikakor pa nečemo represalij v obliki, kot to hočeta gg. Leskovar in Lipold.

Skandalozne razmere v železniški koloniji v Mariboru. Železniška kolonija v Mariboru je postala v zadnjem času prava ciganska vas. Hiše in drvarnice so skoraj vse v razpadu, vrtovi brez plotov, cestni jarki niso očiščeni ter se nabira v njih polno gnile in smrdljive vode, tako da že daleč naokrog smrdi. Pokrivala od greznice so vsa trhla ter obstoji nevarnost, da pade človek, ki bi stopil nanje, v gnojnico, skozi trhle deske pa prodira grozen smrad. Hodniki in stopnice v upravnih stanovanjih so zamazane, da se človeku gabi stopiti v hišo. Raz hiš pada opeka, okenski okvirji se le še malo držijo in je nevarnost, da jih malo hujši veter popolnoma iztrga ter pri tej priliki tudi koga ubije. Ceste in ulice so brez vsake razsvetljave. — Toda vse to ni opazila do danes niti ljubljanska direkcija, pod katero spada vzdrževanje železniške kolonije, niti progovna sekcija Maribor, koroški kolodvor, katere dolžnost je, da gleda na red in snago v koloniji. Pač pa je zapazila nekaj, t. j. da je napravila nekaterim izvoljenim strankam proti obstoječim predpisom velika okna na straniščih ter jim postavila angleške klozete, kar bi bilo sicer želeti za vsa stanovanja v koloniji, kar pa žal progovni sekciji ni mogoče storiti, ker ima kredit le za nekatere, dočim za ostale nima niti toliko denarja na razpolago, da bi popravila vrtno plot, očistila stopnice in hodnike in pokrila smrdljive greznice. Vsaka stranka v koloniji plača ljubljanski direkciji povprečno 65 Din mesečno za stanovanje in mnenja

smo, da če bi direkcija uporabila ta denar za popravilo in vzdrževanje železniške kolonije, bi se marsikaj dalo popraviti in bi ne bilo treba teh večnih izgovorov da nema kredita. — Kolonijski stanovalec.

»Ljudska knjižnica« v Narodnem domu se je pretekli mesec preselila v nove prostore v pritličju Narodnega doma. Knjižnica je najmodernejše urejena kot menda nobena druga knjižnica v Sloveniji. Število njenih knjig že presega nad 10.000 izvodov. V njej najde vsakdo dovolj izbire, pa naj si bo priprost delavec ali učenjak z univerze, ker skrbi knjižnica ravno tako za nakup dobrih romanov in drugega leposlovja, kakor tudi za znanstveno čtivo. Tudi socialistične literature najdete dovolj v knjižnici, ki je vsakomur enako dostopna. Kdor se hoče za majhen denar pošteno in dobro zabavati, naj se torej vpiše v »Ljudsko knjižnico«, ki ima ogromno zalogo slovenskih, srbohrvatskih, čeških, nemških in še drugojezičnih knjig. Vstopnina stane samo 5 Din. Uradne ure so ob četrtkih in sobotah zvečer ter v nedeljah dopoldne.

Delavsko telovadno društvo Svoboda v Studencih priredi 31. julija veliko poletno veselico v svoji novi telovadnici. Telovadni nastopi itd. Nato ples, šaljiva pošta itd. Sodeluje priljubljena pekrska godba. Bratska društva se naprošajo, da ne prirejajo ta dan nobenih veselic, ker je čisti dohodek te prireditve namenjen kritju gradbenih stroškov za telovadnico.

Celje.

Celjskim naročnikom smo danes poslali poštne položnice ter prosimo one, ki ne plačujejo naročnine pri zaupnikih, da isto potom položnic nemudoma poravnajo!

Iz okoliške občine. Klerikalcem ni prav, da so socialistični občinski odborniki glasovali proti klerikalnemu predlogu pri volitvah v krajevni šolski svet. Nam pa je popolnoma prav, da gredo klerikalci v Celju in povsod čez drn in strn z radikali in Nemci. Pika.

Nekaj o sorodstvu. Kontrolo nad delovanjem kapitalističnih strank in onih, ki so s kapitalisti v »sorodstvu«, bodo delali bernočevci, če bo njih odbornik prišel v celjski občinski svet. V redu in popolnoma prav je taka kontrola, ker bomo vsaj zvedeli, s kom je v sorodstvu avtomobil, ki so ga bernočevci na dan občinskih volitev rabili. Ta sigurno ni bil »socialpatriotičen«, kaj?

Ali že poka? Govori se, da je med celjskimi radikali nastal spor radi županskega mesta in sicer v tem smislu, da hoče postati župan lekarnar Posavec, ki se je pojavil

kot konkurent dr. Goričanu. Ker bi slednji v smislu pakta s klerikalci moral odložiti oblastno poslanski mandat, se razume, da za klerikalce ni vseeno, kdo postane župan, ker en poslanski mandat tudi ni od muh. Vederemo!

Priziv proti nepravilni razdelitvi občinskih odbornikov so baje vložili bernočevci in ga utemeljili z napredovanjem glasov, češ, da 22 je več nego 21. Čisto pravilno stojijo nadalje na stališču, da če so dobili en mandat brez količnika, jih lahko dobijo še več, da bo »kontrola« v občinskem svetu učinkovitejša.

Dregni ga! Za posredovalnico za delo so se potegovali socialisti pri občinskih volitvah, tako pišejo bernočevci na naš naslov. Za kaj so se bernočevci potegovali, nam ni znano, vemo pa to, da so jih volilci fajn »potegnili« s tem, da se jih je podpisalo na listo 66, glasovalo pa samo 21 in pol. Kam hočete še večje potegavščine?!

Ruše.

Ob priliki skupne seje SDZJ in Del. kol. društva »Svoboda«, dne 9. aprila tl., se je izvolil odbor za postavitev Delavskega doma v Rušah. Samoumevno je, da je odbor sam le listič na krepkem deblu velikega drevesa, ki zraste. In zrastle bo, če bo imel moralno in materialno podporo od strani celokupnega delavstva. Kako nam je Delavski dom prepotraben naj tu v kratkem navedem: Kakor je razvidno, imajo Ruše nad 1000 delavcev in delavk, po večini industrijskega proletarijata. Dejstvo je, da teh tisoč nima niti enega sigurnega lokala, kjer naj bi se zbralo k zborovanju, predavanju itd. Prisiljeno je zato, zatekati se v gostilne, koder se sproti pobija z alkoholom vsa pridobljena moralna čustva. Posebno pa občuti to potrebo naša kulturna organizacija, naš, javnosti že dobro poznan Pevski odsek »Svobode«. Dramatičen odsek je pa moral prenehati z delovanjem vsled pomanjkanja prostorov; novo ustanovljeni glasbeni zbor se klati po zasebnih stanovanjih. Veliko je zanimanje za telovadbo, vendar moramo tudi s telovadbo vsled prostorov prenehati, nego se je pravzaprav začelo. To so že zadostni argumenti, ki govore o potrebi lastnega doma. Zamislili smo si Delavski dom brez produktivnih lokalov — gostilne ali prodajalne; potrebna pa bi bila tukaj javna kuhinja. Gotovo je, da je ena tretjina tukajšnjega delavstva samih samcev, kateri si deloma kuhajo sami, deloma se selijo od stranke do stranke, kar tudi ne more ugodno vplivati niti na samo zdravstveno stanje, kar pač posebno občuti OUZD. Enako nam je potrebna brezalkoholna gostilna, posebno tukaj, kjer je delavstvo več ali manj napolnjeno od dušika, vsled

česar bi se moralo toliko manj popivati. Kratkotrajno: Delavski dom bi nam bil v kulturni procvit in bi služil poglobitvi razredne zavesti ruskega delavstva. Zato se obračamo tudi na DZ in prosimo sploh za podporo, vse v poštah prihajajoče činitelje, da bomo mogli izvesti našo težavno akcijo. Naj velja tudi tu Marksov klic: Osvojitve proletarijata mora biti delo njega samega. Zato sodruzi, strumno na delo, da bo naša želja postala kri in meso.

Glas iz Gorenjske.

Tudi iz našega kraja smo se udeležili v lepem ševilu Vsedelavskega zleta v Ljubljani. Vsi naši udeleženci so bili navdušeni nad impozantnem poteku te veličastne delavske prireditve, ki je zapustila v proletarskih dušah trajno dober vtis. Samo ena stvar ne gre delavcem in delavkam na Gorenjskem nikakor v glavo, in sicer to, da so se ob priliki tako impozantne delavske svečanosti našli, žalibog, med delavci še taki, ki pravijo, da spadajo tudi v proletarske vrste, kličejo po enotnosti ter »Delu čast in oblast«, pa vseeno ne marajo pustiti pri miru prireditve razredno zavednega, socialistično prepričanega delavstva. Skrajno slab vtis ter nepomirljivo sovraštvo do takih in podobnih protidelavskih elementov so si nakopali ti ljudje ob koncu veličastne manifestacije ob Binkošti na Kongresnem trgu v Ljubljani. Gotovi ljudje so si s tem le slabo utrdili svojo, že itak omajano pozicijo med delavstvom, zlasti tukaj na Gorenjskem.

Da je Vsedelavski zlet nekim ljudem dobrodošel za njihove namene, je razvidno iz tega, da so n. pr. sodrugom in sodružicam iz Lesc ponujali neki omladinci znake z napisom DKL, čeprav je bilo v našem časopisu vsakovrstna prodaja znakov in podobnih stvari na Vsedelavskem zletu prepovedana. Isti ljudje so izrabili za prodajo svojih različnih tiskovin tudi list naše »Svobode«, ki

jih je svojčas gostoljubno sprejela v svojo sredino v nadi, da se bodo znali dotični vsaj proletarsko lojalno ravnati. Ponujali so namreč na Kongresnem trgu list »Svoboda« javno. Skrito pod tem listom so pa imeli druge tiskane produkte.

Pa mi Gorenjci, ki imamo zdrave hribovske oči, smo opazili tudi skrito podzemeljsko rovarjenje ob priliki Vsedelavskega zleta v Ljubljani. Gotovi ljudje so se namreč hoteli na vsak način ob tej priliki izkazati organizacijsko, čeprav smo zlet že sami dobro organizirali. Opazili smo namreč, da po gostilnah, ki so bile od odbora za Vsedelavski zlet določene za udeležence iz dežele, so se klatile in skušale uveljaviti neke čudne »trojke«. Po delu tistih skrivnih celic se je dalo takoj sklepati, da imajo nalogo, podzemeljsko rovariti med zunanjimi delavci ter delati razpoloženje proti odijoznim »socialpatriotom«. Toda ljudje so se ravnali v splošnem napram tem ljudjem po besedah pesnika iz stare dobe, ki je pravil: »Odi profanum vulgus et arceo...«

Udeležba na Vsedelavskem zletu bi bila gotovo še številnejša, če bi se ne bila vršila, seveda po navodilih znanega pašalika v Ljubljani agitacija proti tej delavski prireditvi. Tako n. pr. v Trzinu in okolici je baš eden njihovih pristašev agitiral proti udeležbi na Vsedelavskem zletu ter proti socialistom, češ, da so oni bolj buržujski kot vse ostale meščanske stranke itd. Takim in podobnim tudiproletarcem so pri delu proti udeležbi na Vsedelavskem zletu pridno pomagale tudi ostale meščanske stranke na Gorenjskem. Tako so na postaji v Kranju pustili oditi vlak, s katerim so se hoteli odpeljati številni sodruzi na zlet, čeprav so dotični bili med navzočimi v vrsti pred blagajno še prej kot 5 minut pred odhodom in so imeli še pravico do voznega listka. Tako so pa morali ali izostati, ali pa plačati kazen, ker so vstopili brez listka v vlak. Seveda,

za delavce na železnicih velja stroga točnost, ker so pač delavci in ne Sokoli ali Orli, radi katerih so vlaki že imeli tudi dveurne zamude. Na ta način so torej tudi meščanski nasprotniki skrbeli za zmanjšano udeležbo na letošnjem Vsedelavskem zletu. Tako mimogrede pride človeku na misel, ali imajo morda te stranke in skupine ene in iste namene napram delavstvu.

Iz poteka Vsedelavskega zleta more vse socialistično delavstvo črpati le ta nauk, da stoji socializem pri nas na trdnih tleh in napreduje in to kljub vsem intrigam buržuazije ter tudi nekaterih »tudiproletarcev«. Baš radi tega napredovanja se toliko jezijo vsi nasprotniki socializma ter skušajo z zahrbtnimi in podlimi sredstvi zadržati proletarijat na pohodu k zmagi. Treba je seveda neustrašeno za zmago socializma, čeprav bi nastopilo še toliko sovražnikov proti trdni socialistični fronti. Napram vsem onim, ki sicer pravijo, da so

isto tako ali še bolj proletarski kot mi, pa kljub temu rovarijo zoper nas, je treba odločno izjaviti, da kdor deluje proti nam, je naš nasprotnik in zato ne more biti naš zaveznik. Postaviti si moramo le nekaj vprašanj za vbodoče ter dobro pretehtati, ali je boljši odkrit nasprotnik, ali pa sovrtažnik-zaveznik? Vprašati je treba, ali hočemo gojiti še vnaprej gada na svojih prsih? Ali naj smo še nadalje oni mrtvi in brežutni štor, na katerem bi se mirno cepile vsa one pole-na laži ter obrekovanja? Izostane naj že enkrat nelogična krščanska bajka, po kateri naj bi tudi mi še danes vedno in neomejeno podedovali neke grehe prejšnjih Adamov! Današnji socializem in današnji socialisti nimamo nič z nekaterimi ljudmi polpreteklega časa! Le duševni slepci ali pa hudobneži tega dejstva še ne vidijo! Da »Delu čast in oblast« in mi še dostavljamo: ter mir in poštenost med nami proletarci! Drugače pa: aut — aut! Gorenjecan.

Klobuke slavnike in razno modno blago nudi najugodnejše
JAKOBLAH, MARIBOR
GLAVNI TRG 2.

Radi prezidave izredno nizke cene!

TVRDKA KELC
Gregorčičeva ul. 6

Krojaški salon za gospode, dame in vojaštvo se priporoča.

Reklamne cene! postrežba točna!

J. PETELN
urar in optik. - Trgovina zlatnine in srebrnine
MARIBOR, GOSPOSKA ul. 5
Precizijake ure za železničarje tudi na obroke.
Primerna darila za birmo.

Klobuke
kravate, ovratnike, nogavice, palce najceneje pri tvrdki
Igo Baloh, Vetrinjska ul. 18

Anton Vaupotič vdova
SODNA UL. 16, se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in pleskarskih del po najnižjih cenah.

JURIJ JUTERSCHNIK
slikar in pleskar, Maribor, Grajska ulica 3.
se priporoča za prevzem vseh slikarskih in pleskarskih del po najnižjih cenah in izvršni izpeljavi. Samo moderni vzorci so na vpogled. — Učenec se sprejme.

Vsi kupujejo obleke pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17
ker tam se dobi suknjo že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

Zelo zanimivo
je ilustrirano, popularno Radio glasilo

„RADIOWELT“
(bakreni tisk).
Razen vseh evropskih razposiljnih programov interesantne aktualnosti in vrednostne tehnične obravnave. Poedina cena 8 Din. Poskusna številka 8 Din.
Wiener Radioverlag, Wien I.,
Pestalozziggasse 6/53.

ZAHVALA.

V globoki tugi zaradi prerane nepričakovane smrti našega blagega sina, brata, strica

VLADIMIRJA TOMCA

učiteljskega v Ljubljani

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli izrekli svoje sožalje, oziroma se udeležili pogreba dne 27. t. m. v Dolu pri Hrastniku. Posebno se zahvaljujemo učiteljskemu zboru Dol-Hrastnik in »Svobodi« za nagrobne žalostinke, za udeležbo pri pogrebu pa šolski mladini in deputaciji obeh društev nameščencev OUZD v Ljubljani, ter delavstvu, ki je dvignilo pokojnika iz Save in ga spremenilo na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo s. Jožetu Kozmosu za nagrobni govor, rodbini s. Malovrha za lepi venec in blagohotno skrb.

V LJUBLJANI, dne 28. junija 1927.

Rodbina Tomc.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da prevzameva s 1. julijem 1927

„JADRANSKO KLET“
Maribor, Aleksandrova c.

Priporočava se cenjenim gostom za obilen obisk. Z odličnim spoštovanjem

Brata Rudolf in Viktor Zafuta.

SINALCO
BREZ ALKOHOLA

PRAVA SLIVOVKA

kakor

tropinovec in vinski cvet

za konserviranje črešenj in višenj se dobi najceneje v žganjarni

Adalbert Gusel, Maribor, Koroška 18

Nabirajte nove naročnike!

Stara tov. nogavic in pletenin. - Ustan. l. 1888

M. FRANZL & SINOVI

Ljubljana, Privoz štev. 10. Poštni predal 44

Tel. 425 se priporoča vsem konsumnim društvom. Tel. 425

L. MIKUŠ
LJUBLJANA

MESTNI TRG ŠTEV. 15.

Telefon 2282. Ustanovljeno 1839.

NA MALO!

DEŽNIKI

NA VELIKO!

DOBRE LASTNOSTI
finega čistila za čevlje so te-le:

Mazilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevlju takoj lep, temen sijaj. Usnje ostane zmiraj voljno. In te lastnosti ima

Indian Pasta

Ze pri uporabi prve doze se bode o tem prepričali.